

Så er jeg klar og kan "Kald det kærlighed"

Byttedrift- og Magtanvendelse fra **Hvalp til voksen**

Opfølger på "Kald det Kærlighed"

En hund skal fungere med selvkontrol og mod!

Hundens driftleje findes i mindst 3 zoner.

- **Grøn zone** er almindelig lydighed
- **Orange zone** er praktiske øvelse, som spor og rundering.
- **Rød zone** er magtanvendelsen, men denne findes igen i flere niveauer.

Der er mange ting, der skal være i orden:

- Byttedriftens faser - alle faserne skal være aktive, jf. Kald det Kærlighed.
- Timing – hurtig ændring af beslutning
- Flerstrengt hierarki – selvstændig udførelse
- Enstrengt hierarki - lydigheden
- Flokforholdet skal hvile i sig selv – hunden elsker føreren – dig og mig!
- Mod – så bytteforsvarsdriften ikke aktiveres unødigt

Forklaring til **Begrebet at "gå i stand"** = Synke let i knæene – stamme lårmusklerne

Bøjer armene let og knytter hænderne samt overarmsmuskler.

Man står således med en totalt spændt krop.

Fælles hovedregel:

Man gentager ca. 3 gange på en øvelse med bærefasen imellem hver – fjernelse af stress.

Man arbejder med max 3 øvelser af gangen – det er tilladt at komme retur til en øvelse.

De fleste hunde kan let arbejde i 20 – 25 min, hvis man bare fjerner stressen.

Stresstegn under bærefasen:

- ◆ Trækker væk fra hundeføreren (Positiv stress)
- ◆ Tygger i variabel forstærker (Præstations stress)
- ◆ Støder variabel forstærker i jorden (Positiv stress)
- ◆ Rusker variabel forstærker (Positiv stress)
- ◆ Stopper op - står stille (Negativ stress)

Stress (adrenalin) **skal** væk inden næste øvelse – ellers nedsættes læringen.

Bærefasens hovedregel:

Gå rund i en ring med ca. 5 meter i diameter.

Hunden går på udvendig side uden opstandsninger.

Stopper hunden op er der ikke energi nok i hundeføreren.

Hunden bevægelse fjerner adrenalin/stress

Byttedriftens faser:

Stand – Jagt – Forfølgelse – Spring – Bid – Træk – Rusk – Bærefase

At hæve driftlejet:

Figuranten laver en zig-zag bevægelse med en efterfølgende stand.

- Det er i stand perioden hunden hæver driftlejet.

Byttedriftfremmende træning

Opstart og flokforhold. Grundet flokforholdet skal føreren selv udføre de tre første øvelser – "Kald det Kærlighed" skal være i orden	Husk og ideer
<p>1 Bid og træk. Træklege i "håndklæde" eller lignende.</p> <p>Man skal altid "overgive" sig /lade sig trække af hvalpen/hunden. En lille hund/usikker kan jo ikke trække en person - man skal spille spillet. Eller sagt på en anden måde, så må man ikke veje over 1 kg. Hvalpen/hunden <u>skal altid vinde.</u></p> <p>Når jeg brummer, så er byttedriften ikke nok, men jeg må også bruge bytteforsvarsdriften. Husk det er jo byttedriften jeg skal have udviklet!</p> <p>Bytteforsvarsdriften kommer vi først til på side 11 øverst.</p>	<p>Her giver vi hunden mod.</p> <p>Hvalpen/hunden bør ikke brumme under trækket. Dette er bytteforsvarsdrift, hvilket er for tidligt at arbejde med. Brummet fortæller, at man belaster hvalpen for meget i byttedriften.</p>
<p>2 Hente – bringeøvelser Hjælpe middel er 2 bolde.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bold 1 kastes kortvarig på i luften og gribes • Hundeføreren går i stand indtil hunden er i stand. • Bold 1 trilles langt ud. • 3-4 meter før hunden er hjemme ved hundeføreren kastes bold 2 kortvarig op i luften. • Hundeføreren går i stand. • Hunden stopper op og slipper bold 1. <p>Slipkommando siges først på, når hunde har sluppet objektet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forbliv i stand indtil hunden er i stand. • Afgang med bold 2 • Hunden kommer ind osv..... øvelse gentages ca. 3 gange. <p>Har man standøvelserne lagt i hunden, så kan man kommandere/variare mellem dæk, sit, gi' hals og på plads mellem slippet af bold 1 og aktivering af bold 2. (stimulikontrol – reagerer hunden på kommandoen eller er det stemning/kropsprog, der styrer hunden)</p>	<p>Her bruges mange af byttedriftens faser, men også flokforholdet.</p> <p>Med stor tydelighed vises flokforholdet s kærlighed.</p> <p>Hundens udgangshastighed og returhastighed bør være nogenlunde lige hurtig. Hunden skal elske at bringe til sin hundefører – dig og mig</p>

3 Fiskestangen.

Hjælpemiddel: Pind med snor og et bideemne.

- Hunden er fri – ingen liner.
- Hundeføreren har hele fiskestangen samlet på brystet.
- Hundeføreren går **i stand** og **venter til hunden er i stand**.
- Bideemnet smides ud til siden.
- Inden hvalpen når frem begynder man en rotation samtidigt med at bideemnet holdes i en højde lidt over hvalpens hovedhøjde.

Hvalpen skal nu jage bideemnet – timing af angreb og indsættelse af bidet.

Timing i at fange bideemnet med tænderne – som et barn skal lære at gribe en bold med hænderne.

Roligt med modtræk – stram op og følg med hvalpen, så man ikke hiver tænderne ud af hvalpen – det sker, men man behøver ikke at gøre det med vilje.

Grundudførelse for den videre byttedriftsfremmende træning

Grundregler for efterfølgende øvelser.

Hvalpealderen ca. 4 mdr. – tænk på tandskiftet.

Kan også bruges på ældre utrænede hunde.
Hund altid i line med mindre fig. oplyser andet.

Figuranten står altid med siden til, hvorved der ikke lægges for stort psykisk pres på hvalpen.
Hjælpemidlerne "gemmes på bagsiden" af figuranten.

Hvalpen skal nu lave en standøvelse – (ro på)

Figuranten går **i stand**, hvilket vil starte hundens byttedrift.
Det er i pausen efter bevægelsen, hunden hæver driftlejet.

Og så starter øvelsen.....

Hvis der skal afstand mellem figurant og hvalp/hund, så er det figuranten, der flytter sig.

Det er altid figuranten, der "serverer" belønning.

Hundeføreren er tæt på og kan straks starte bærefasen og derved fjernelse af den stress, der opstår.

Tryghed sammen med føreren!!

Stand inden start af øvelserne.

Dette er ikke i stand.

Læg mærke til de strakte ben og da hænderne ikke er knyttede, så er overarmene ikke spændt.

Ned i knæ – lås i lårmusklerne – lås i overarmene – stå helt stille.

4 Forfølgelse af lang bidepølse på jorden

Hjælpemiddel: fx 70 cm bidepølse m. snor

- Fig. går **i stand** – hund går i stand.
- Bidepølsen smides til en side – skal ligge stille og fig. i fornyet **i stand** – **halsgivning tak**.

Hvis der kommer **bare et** glam, så skal øvelsen fortsættes straks. Er der kun er dæk, sit, stå, så vent til standøvelsen er på max.

- Bidepølsen smides til den anden side – skal ligge stille og fig. i fornyet **i stand** – **halsgivning tak**.
- Figuranten flygter med bidepølsen på jorden.
- Hunden trækker sin hundefører:

Husk evt. at hæve bidepølsen lidt op fra jorden ved angrebet.

- Slip hund de sidste meter, således den kan lave et friere byttespring.
- Hunden vinder straks ved kontakt

Senere kan det kombineres med træk.

Flerstrengt hierarki med føreren på slæb.

Husk at mange hvalpe ikke kan sidde ned og give hals, men de står og halser.

At hunden trækker sin hundefører er for at udvikle flerstrengt hierarki, hvor hvalpen tør trække sin hundefører.

Tør den ikke her – tør den heller ikke fx på spor!

Tag det nu roligt – det er ikke 100 meter løb på tid, men en kvalitetstid hund og fører imellem.

Her er det et stykke læder, der skal bides i – og!

Byttespring er ikke kun opad, men i lige så høj grad nedad!

5 Byttespring - Bid i lodret bidepølse

Hjælpemiddel: fx 70 cm bidepølse

- Fig. går **i stand** – hund går i stand.
- Bidepølsen smides til en side – skal ligge stille og fig. i fornyet **i stand** – **halsgivning tak**.

På hundens første glam "tripper" figuranten baglæns til en afstand af min. 10 meter.

- Bidepølsen holdes hængende lodret i en strakt arm.

Når bidepølsen hænger stille – slippes hunden.

- Ved kontakt slipper fig. omgående bidepølsen.

Derefter skal hunden komme til hundeføreren med objektet. Dette er en perfekt hente- bringe øvelse i højere driftleje **/orange zone**.

Opstart er fuldstændig som i den forrige øvelse.

Hold nu armen i ro. Hunde har besluttet sig hvor bidet skal være ca. 3-4 meter før ankomst.

Flytter fig. armen så.....

6 Stokkeslag

Hjælpemiddel: fx 70 cm bidepølse m. lang snor og stok

- Udførelsen fuldstændig som nr. 5, men fig. har fat i snoren og bremser hunden ned efter spring/bid.
- Fig. laver stokkeslag på snoren
- Fig. nærmer sig mere og mere med slag på snoren
- De sidste slag slås på bidepølsen – ikke på hunden.

Hunden bliver tryk i bevægelserne og lydene.

Man er herved sikker på at hunden ikke senere viger for stokken.

Der skal flere gange træning til, hvor man nærmer sig hunden mere og mere.

7 Sving med træk.

Hjælpemiddel: fx 70 cm bidepølse m. snor

- Fig. går **i stand** – hund går i stand.
- Bidepølsen smides til en side – skal ligge stille og fig. i fornyet **stand– halsgivning tak.**
- På hunden første glam træder fig. et par skridt baglæns og svinger bidepølse rund som en helikopterpropel.
- Højden 10 – 20 cm over hundens hoved. Ikke højere!

Hastigheden kan varieres.

Hunden skal lære timing for indsættelse af fuldt bid ved den høje hastighed

Efterfølgende træk

Ekvipagen strammes op i linen og hunden skal nu helst trække, men som minimum stramme op eller gøre sig tung af **sig selv.**

Timing og byttespring.

Opstart fuldstændig som i den forrige øvelse.

Ved et perfekt byttespring vil hunden krop være vandret ved kontakt med bidepølsen.

Dette kan være svært.

Men ved at lave store "pilkebevægelser" får man gang i hundene.

(Sejt hiv og roligt slækkelse og så videre)

Tilvending til bidstyr og andet.

Hunden skal tilvendes til andre variable forstærkere.

Dette gøres mest enkelt som alla **Byttespring - Bid i lodret bidepølse** (alla øvelse 5)

Hunden vinder straks og kan nu forholde sig til det nye materiale.!

Gælder ved enhver tilvending til nyt udstyr.

Hente – bringe kan blive besværlig, men kommer hunden ikke til føreren, så må føreren komme til hunden.

8 Selvkontrol

Hjælpemiddel: Bidestyr eller lang bidepølse

En form for baglænskædning hvor hunden lærer at se fig. i øjnene og bevogte personen frem for at bide og gø af udstyret.

Den lærer at klare "presset" fra en direkte frontalt kommende person.

Udførelsen

Hundeføreren står med hunden i en 2-3 meter line.

- Fig. er ca. 20 meter ude med siden til.
- Fig. går i stand ved at bøje let ned i knæene, således hunden opmærksomhed bliver hen mod fig. – ofte med en hals.
-

Opgaven for hundeføreren er at få hunden til lade være med at trække.

En god kommando til dette er **SIT**. Hunden adlyder formentlig ikke, men "smellet" i ordet SIT sender hunden til en standøvelse.

Hunden skal være fuld aktiv, men meget lidt tryk på linen.

Man bevæger sig i **rød zone** og hunden har svært ved at høre hundeføreren.

- Figuranten går kun frem mod hunden, når linetrykket er begrænset. (kan ses)
- Medens figuranten går mod hunden sænkes bidestyret ned i strakte arme.

Ved nærkontakt arbejder fig. fx med knips med fingrene over eget hoved for at få hunden til at se figuranten i øjnene.

- Ved øjenkontakt belønnes der.

Efterfølgende skal fig. så tæt på hunden, at hovedet faktisk ligger ovenpå bidestyret og der kommes flere glam på.

Standøvelse i højsæde.
Halsgivning og mod udvikles

Optræning til rundering og afståelse fra stop.

Det kan tage adskillige minutter at gå de 20 meter.

Halsgivning kan forsvinde under øvelsen, men den kommer igen af sig selv.

Det viser bare at hunden tænker – og hunden kan kun tænke på en ting af gangen.

Figuranten kan benytte kommandoen **SIT**, når fig. er tæt på hunden.

Dette er en øvelse, hvor man kan arbejde med detaljerne, mens hunden er i **højt driftsleje**.

<p>8 a At give hunden mere mod:</p> <p>Nogle hunde mangler lidt mod. Øvelsen laves fuldstændig som ovenstående, men man benytter sig af en lang bidepølse i starten.</p> <p>Når fig. går mod hund, skal figuranten OMGÅENDE stoppe sin fremfærd, første gang hunden trækker sig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fig. træder et skridt tilbage • Hunden kommer frem igen • Lang bidepølse kastes straks ind til hunden. <p>Hunden bliver først lidt trykket – trækker sig – fig. bliver "bange" og trækker sig – hunden går frem og bliver belønnet.</p>	<p>Arbejder med mod i højsæde.</p> <p>Der kan være mange meter ind til hunden, når den trækker sig – derfor bidepølsen, der skal kastes i munden på hunden.</p> <p>Om og om igen og modet kommer!!!!</p>
--	--

<p>9 Selvkontrol - Fremadsendelse med halsgivning</p> <p>Hjælpemiddel: Bidestyr</p> <p>Fig. går ca. 20 meter ud og går i stand. Fig. går i stand ved at bøje ned i knæene, således hunden opmærksomhed bliver hen mod fig. – driftlejet hæves.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når fig. er i stand ventes nogle sekunder • Kommandoen lyder • Hunden slippes <p>Da hunden har lært selvkontrol øvelsen 8, skal hundens fokus ligge i fig. øjne og ikke på bidestyret/andet og der belønnes kun, når hunden ser figuranten i øjnene.</p> <p>Ellers er det retur til øvelse 8 - selvkontrol.</p>	<p>Rundering</p> <p>Dette er en omvendt selvkontrol øvelse 8, hvor hunden løber til figurant.</p> <p>Beløn ved halsgivning i starten. Senere går hundeføreren ud bag ved fig.</p> <p>Målet er, at hunden halsen flere meter inden ankomst til figuranten.</p> <p>Kombinationen af øvelse 8 og 9 leder direkte hen til afståelsen.</p>
--	---

Dette var byttefremmende træning - Alle faserne i byttedriften fungerer i højere driftleje
Hunden tør arbejde med figuranten, der har direkte front mod hunden
Flokforholdet er i orden og hunden kan slippe til sin hundefører (max to kommandoer)
Øvelserne fra 1 til 9 kan alle udføre. Det kræver ingen "store" overarme – kun timing og teknik.

Det er bare at gå i gang!

Magtanvendelses træning

Inden opstart skal hunden altid kunne udvise selvkontrol for at begrænse mængden af adrenalin
Ingen stress = høj læringsgrad.

◆ Husk lige tilvending til nyt udstyr.

◆ Husk at mange hunde først bider med fuld styrke i 15 – 18 mdr. s alderen.

Hvad gør man	Husk og ideer
<p>Grundudførelsen:</p> <p>Hund i line sammen med hundeføreren.</p> <p>Figurant med siden til hunden i 3-4 meters afstand.</p> <p>Hundens drift startes enkelt ved at fig. går i stand, hvorefter hunden giver standhals.</p> <p>Standhalsen skal være stabil, hvorved hunden viser, at den er i selvkontrol.</p> <p>Euro Joe. holdes i det ekstra håndtag.</p> <p>Hver gang man har fundet en fejl, så trænes der på fejlretningen 3 gange med den stressafvklende bærefase hver gang.</p>	<p>Udførelsen er en simpel og enkel opbygning af bidearbejdet. Man kan faktisk slippe for at have en længere samtale med en hundefører under indlæringsforløbet, idet man altid starter i samme rækkefølge.</p> <p>Det er altid figuranten, der "serverer"/giver ærmet som belønning. Hundeføreren er tæt på og kan straks starte bærefasen og derved fjernelse af den stress, der opstår.</p> <p>Kan man bruge andet udstyr = JA!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gang lærer hunden ikke så meget grundet stressen. 2. gang lærer hunde mere, idet vi har begrænset stressen. 3. gang lærer hunden meget, idet stressen er fjernet.
<p>10 Byttespringet og dybt bid:</p> <p>Hunden startes af figuranten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fig. går i stand med siden til – hunden halser. • Fig. drejer den anden side til hunden, hvorved forfølgelsen starter. <p>Figuranten forbliver i en kort stand, idet hunden ikke skal falde så langt tilbage.</p> <p>Euro Joe. svinges ind til hunden, hvor man ser hundens byttespring(energi), koncentration og timing. Hunden vinder straks.</p> <p>Når øvelsen er tilfredsstillende, så kan fig trække ærmet retur og udføre træk.</p>	<p>Timing – byttespringet - bidet</p> <p>Som figurant så hold god afstand. Når man drejer kan hunden komme lidt for voldsomt.</p> <p>Inden der svinges justeres afstanden med benene.</p>

11 Trækket:

Øvelse 9 udføres, men trækket skal kontrolleret. Er trækket ikke tilfredsstillende så skal vi til at være som en "fiskestang"

- Stram op (fig. har magten)
- Slæk af og følg hunden (hunden har magten)

OBS: Ved læring af træk er det vigtigt, at figurantens krop og bidstyr bevæger sig til højre eller venstre samtidigt.

Mange uerfarende figuranter laver den fejl, at de hæver styret til den ene side, Vinklen i forhold til jorden bliver:

Poter i luften   Poter på jorden

Der kommer disharmoni og trækket udebliver.

Det skal være rent horisontalt med alle poterne på jorden!

11 Aktive slip:

Øvelse 10 udføres.
Figuranten åbner sig op efter træk og står bare med Euro Joe passivt i den ene hånd.
Nu skal hundeføreren vise, at han kan få hunden til at lave et aktivt slip (slip på kommando).
Figuranten hjælper ikke til.
Der belønnes ca. 4 sek. efter slippet.

Hunden er jo nu i **rød zone** i driftleje, men reglerne for **Hundens evige stress** kan sagtens bruges.

12 Passive slip:

Øvelse 10 udføres.

Efter lidt trækkefase – trækkes ærmet ind til maven for at lægge det stille, hvorefter hunden skal slippe på det passive slip.
Hunden slipper og halser i ca. 4 sek., hvorefter der belønnes.

Hunden slipper ikke:
Fig. slipper med den ene hånd og går væk fra hunden.
Hunden vil ikke "veje" ret meget, men pludselig bliver den tung.
Ved tunghed trækkes ærmet ind til maven og man har bid et igen.

Hunden har bid et så længe fig. arbejder.
Hvis ærmet går i stå og fig. så igen aktiverer, så har man bid to – og hunden slipper ikke.
(Byttes dødsrefleks)

13 På Plads og indtransport:

Efter slip via øvelse 11 eller 12:

- Det er lettest at hundeføreren går bag ved figuranten, men står lidt forskudt, således hunden kan se både fig. og hundefører i samme blik.

Hundeføreren skal nu kommandere hunden på plads efter slippet.

Der må kun bruges 1 verbal kommando – resten foregår via kropssignal.

- Når hunden er på plads går hundeføreren 3 skridt baglæns – ingen verbal kommando men kropskommandoen skal være der.

Tidsfaktoren siden biddet øges og hunden falder i driftleje – læringsgraden øges.

- Der belønnes ved af hundeføreren går baglæns og besnakker hunden. Når hunden har focus på hundeføreren indtages stand og først når hunden er i stand fremtages hundeføreren variable forstærker (lille bidepølse), der smides til hunden.
- Først nu er man klar til at gå fremad i en indtransport

En hund kan have svært ved at lave på plads øvelserne når den samtidig befinder sig i **rød zone** i driftlejet.

Hvis hunden løber til fig.:

- Alle står stille og laver en form for negativ straf.
- Ingen siger noget.
- Hunden får jo ikke noget ud af det, men skal bruge sin hjerne for at komme videre.
- Hvis hunden går helt i stå, er det tilladt at komme med en meget lille guidnings kommando.

14 Aktivering af bytteforsvarsdriften:

Bytteforsvarsdriften aktiveres ved, at man lader hunden trække, men så begynder man at holde igen – trækker modsat.

Hunden skal arbejde mere.

Der er to klare bytteforsvarsdrift signaler: Hunden stemmer af mod figuranten med forbenene eller den brummer.

Hunden der stemmer af med forbenene har et dårligt træk i byttedriften, hvorfor det er for tidligt at lægge bytteforsvarsdriften på.

Kun det dybe brum er en perfekt byttedrift med tilhørende bytteforsvarsdrift.

MEN HUSK nu at tænke over hundens alder og erfaring.

Hundens forben ikke må komme op på figuranten under læring, idet det er bytteforsvarsdriften der "overaktiveres" – og så har man svært ved slippene.

Hunde skal ikke stemme af på figuranten, men skal over i "firhjulstræk" eller træk mod jorden med brum.

Den videre kampadfærd og slagstok bliver meget lettere, når hunden har et tilpas leje af bytteforsvarsdrift.

15 Slagstok og kampadfærd:

Nu skal der lægges slagstok og anden kampadfærd på og her skulle bytteforsvarsdriften meget gerne være aktiveret.

Øvelse 6 var jo kun tilvending til bevægelse og lyd.

- Figurant ned på ryggen og benene op omkring hunden.
- Når hunden "tør dette" kan man begynde at tildele slag, men stadig liggende.
- Dette udvikler mod.

OBS: Altid mindst 2 slag – så hunden ikke lære at slippe at slippe efter første stokkeslag.

Figurant: Husk at læse hunden under belastningen.

Kun op til 80 % af den aktuelle hund max belastning.

16 Speedstop.

Tilvending til det store ærme udføres med et medløbstop, der kaldes speedstop.

- Ærmet holdes som vist på billedet og må aldrig holdes ud fra kroppen –
- Figuranten løber med små hurtige skridt – ser sig ikke tilbage
- Hunden skal bremse figuranten ned i fart, hvorefter ærmet slippes.

Hunden skal lære at time sit spring og indsættelse af bidet.

Færdig

Hunden er nu klar til modløb m. stort ærme. Og selvfølgelig kan der laves andre variationer.....

Har man bygget hunden rigtigt op med magtanvendelses træningen kan hunden udføre alle øvelserne – passiv slip – ingen bid under visitationen – kan gå på plads uden utidige bid og så videre.....

Er der fejl – så retur til træningen.

Kronologisk rækkefølge af det beskrevne er ikke nødvendig, men det virker!

Da hunden kan samtlige momenter i øvelserne, vil hunden komme kontrolleret.

Figuranten vil kunne beregne hundens bane, hvorved forkert rygbelastning undgås.

“

“